

DOI 10.31558/2519-2949.2024.2.7

УДК 94(477)"2022/...":94(597.3):355.01

ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0001-7137-290X>*Мелеганіч Г. І., Ужгородський національний університет*ORCID ID: <http://orcid.org/0009-0007-0596-7092>*Скочиляс Я. О., Ужгородський національний університет*

ОСОБЛИВОСТІ ІСТОРИЧНОГО ДОСВІДУ В'ЄТНАМУ У ДОВГОТРИВАЛІЙ ВІЙНІ НА ВИСНАЖЕННЯ: УРОКИ ДЛЯ УКРАЇНИ

Дана стаття розкриває тему історичних конфліктів в серединні ХХ століття та досліджує їх історичний досвід для використання в якості прикладів для сучасності. За приклад взятий конфлікт у В'єтнамі періоду закінчення першої індокитайської війни.

Аналізується хід та розвиток міжнародних відносин в регіоні та регіональна системи безпеки в умовах глобального конфлікту (холодної війни) та регіонального активного конфлікту (перша індокитайська війна).

Стаття фокусується на визначенні позицій сторін, ситуації на полі бою, та процесі завершення війни шляхом мирного процесу. Також приділяється увага особливостям такого виду активного конфлікту як війна на виснаження.

Встановлюються як довготривала війна на виснаження та глобальний конфлікт між двома ворогуючими сторонами у холодній війни вплинули на прийняття рішень на регіональну війну у В'єтнамі та на мирний процес. Проводиться порівняння ситуації у В'єтнамі станом на літо 1954 року коли проводилися мирні перемовини на Женевському конгресі та сьогоденній ситуації в Україні. В ході дослідження були встановлені основні обставини та фактори які вплинули на хід мирного процесу на Женевській конференції

Дане дослідження присвячене передумовам які сприяли початку другої індокитайської війни та задається питання чому завершення першої індокитайської війни не призвело до вирішення нагальним військових та політичних проблем В'єтнаму попри суттєві військові досягнення та перевагу однієї зі сторін.

В статті викладена думка, що основним джерелом протиріч, які призведуть до появи нової кризи стали рішення Женевської мирної конференції 1954 року та відповідні договори, які були прийняті в її ході. Тому в дослідженні акцентується на вивчені всіх обставин, які вплинули на формування прийнятих домовленостей. В статті також проводяться активно паралелі з Україною та визначаються, які історичні уроки могли бути б корисні Україні у війні сьогодення.

Ключові слова: *війна на виснаження, В'єтнам, мирні перемовини, холодна війна, женевська конференція, конфлікт, Україна.*

Постановка проблеми. Сучасна геополітична ситуація у світі пов'язана в основному з численними викликами в секторі безпеки та міжнародних відносин. Можна спостерігати, що існує певна взаємозалежність між новими сучасними безпековими кризами, точками напруги та великими конфліктами та такими ж процесами, що проходили під час холодної війни. Цей взаємозв'язок включає в себе також так зване «розморожування» конфліктів, які виникли під час холодної війни або стали її наслідками, оскільки засновані на процесах що проходили під час холодної війни. В таких умовах важливо знайти як сучасні, нові вирішення конфліктів, так і розуміти процеси та уроки конфліктів холодної війни. В даному дослідженні прагнемо провести паралель між подіями у В'єтнамі часів холодної війни та сучасними подіями в Україні. Таким чином можна врахувати корисний історичний досвід минулого та виробити нові стратегії щодо сучасної ситуації.

Метою статті є вивчення обставин, процесів та проблем щодо закінчення першої індокитайської війни шляхом перемовин на Женевській мирній конференції, проведення паралелей з сучасною ситуацією в Україні та створення рекомендацій на основі історичного досвіду В'єтнаму.

Виклад основного матеріалу. Війна у В'єтнамі або ж індокитайські війни 1945 – 1991 рр. у широкому розумінні періодизації цих подій є одними з ключових подій холодної війни, які вплинули на глобальні світові процеси в ХХ ст. а також продовжують впливати на сучасні геополітичні процеси в регіоні. Цей період представляє собою унікальний зразок існування різних державних систем в умовах довготривалої війни на виснаження. На протязі останніх десятиліть можна спостерігати наростаючу геополітичну безпекову кризу та деградацію міжнародних інститутів.

Також відбувається активізація військових дій у військових конфліктах які вважалися «замороженими» на протязі багатьох десятиліть. Виходячи з цього, можна сказати що сучасні міжнародні відносини все більше нагадують відносини холодної війни в найгіршому прояві. Саме тому досвід різних державних утворень та організацій на території сучасної Соціалістичної Республіки В'єтнам може бути надзвичайно корисним прикладом для України у схожій ситуації.

Звичайно неможливо в повній мірі порівняти досвід В'єтнаму та України через безліч різноманітних відмінностей у багатьох аспектах. Однак найбільш корисним в плані історичного досвіду для України це період закінчення першої індокитайської війни яка тривала з 1945 р. до 1954 р. та закінчилася перемогою самопроголошеної держави яка базувалась в північних областях В'єтнаму – Демократичної Республіки В'єтнам над Францією та її колоніальними утвореннями. В цьому протистоянні була досягнута військова перемога сил північного В'єтнаму, який висував в якості своїх головних політичних цілей ліквідацію французької колоніальної адміністрації та об'єднання країни під проводом уряду Демократичної Республіки В'єтнам. Ці цілі були досягнуті тільки частково, не дивлячись на масштабну військову перемогу над французькими силами в битві при Дьєнб'єнфу 7 травня 1954 р. та зниження боєздатності французьких військ на території сучасного В'єтнаму [1].

Згодом це обернеться новою та ще більшою катастрофою для В'єтнамської держави яка буде тривати довгі десятиліття. Чому сторона яка досягла військової перемоги не змогла досягти всіх своїх політичних цілей та опинилась знову в умовах довготривалого протистояння? Відповідь на це питання може стати чудовим прикладом для сучасної України в умовах повномасштабної війни на виснаження, оскільки досягнення військових цілей не обов'язково означає завершення війни та врегулювання конфлікту.

Саме рішення та домовленості які були досягнуті при закінченні війни стали однією з головних проблем для В'єтнаму в майбутньому. Перша індокитайська війна формально для В'єтнаму завершилась на Женевській конференції 1954 р. де з 26 квітня по 20 липня 1954 р велися перемовини між найвагомішими державами світу щодо відразу декількох міжнародних криз. В ній приймали участь делегації від Сполучених Штатів Америки, Великої Британії, Радянського Союзу, Франції, Китайської Народної Республіки, уряди Південної та Північної Кореї, Лаосу, Камбоджі, В'єтнамської Держави, яка була частиною французької колоніальної адміністрації, Демократичної Республіки В'єтнам та підконтрольну їй Лігу боротьби за незалежність В'єтнаму, більш відому як В'єтмінь. На конференції проводилися перемовини щодо врегулювання війни в Кореї в першу чергу, а вже потім розглядалась проблеми деколонізації та конфліктів в Індокитаї в цілому, включаючи Лаос та Камбоджу а не тільки В'єтнам [2].

Це перетворило конференцію на арену класичного для холодної війни протистояння між комуністичним блоком та західним блоком. Через те, що питання В'єтнаму було тільки одним з декількох, конференція була занурена в масштабні процеси протистояння в холодній війні то успіх врегулювання у В'єтнамі не був пріоритетом для більшості сторін. На конференції наприклад мала доволі сильний вплив нещодавня перемога комуністичних сил в громадянській війні в Китаї в 1949 р. що суттєво вплинуло на позиції країн західного блоку, особливо США. Делегації різних країн намагалися використати перемовини щодо В'єтнаму як посилення своїх позицій щодо інших міжнародних конфліктів та питань. Це стало суттєвою проблемою як для Демократичної Республіки В'єтнам, яка контролювала північні регіони країни в той період, так і Держави В'єтнам що була організована під патронатом французької колоніальної адміністрації 4 червня 1949 року та контролювала південні регіони країни в яких ще залишався великий контингент французьких військ. Питання В'єтнаму торкалося також врегулювання в сусідній Камбоджі та Лаосі де знаходилися війська В'єтміню. Це сильно шкодило позиціям ДРВ на перемовинах, оскільки КНР та США не хотіли посилення впливу північного В'єтнаму та СРСР у Камбоджі та Лаосі [3].

Вже виходячи з цих речей, обставини та формат в яких склалися перемовини були не на користь жодного В'єтнамського уряду. Це чудовий приклад для України, що не варто залучати в перемовини занадто багато учасників, та включати в розгляд питань ще інші конфлікти або міжнародні питання, оскільки це створює надмірну можливість для торгу та розмиває цілі перемовин.

Тим не менш перемовини тривали і крім намагання великих гравців холодної війни посилити свої позиції у регіонах, були також і цілі ДРВ на чолі з Хо Ши Міном та В'єтнамської держави на чолі з колишнім монархом Бао Даєм. Керівництво ДРВ понад усе хотіло домогтися вигнання французьких військ з території В'єтнаму. Ця ціль буде досягнута в майбутньому, однак ситуація навколо цього питання в ході перемовин була не користь керівництву ДРВ. Не дивлячись на перемогу у вирішальній битві при Дьєнб'єнфу, французькі сили в регіоні все ще налічували понад 470 тисяч особового складу та контролювали декілька ключових та великих міст на півдні країни. Французькі війська також мали повну технічну перевагу над силами півночі, зокрема в авіації. В'єтмінь мав менше угруповання сил та сильну нестачу військової техніки і спорядження. На той момент поставки від союзних СРСР та КНР не були достатніми для того щоб домогтися перемоги над деморалізованим, але масштабним французьким угрупованням.

На перемовинах з 3 по 7 червня 1954 р. між представниками КНР та ДРВ в Лючжоу, Гуансі, Китай, делегації обговорили виснаження сил ДРВ та В'єтнаму після довгих 7 років війни і те скільки часу та зусиль знадобиться для того щоб вибити французькі війська з окупованих територій. Висновки були невтішні для керівництва ДРВ. Було зазначено що знадобиться від двох до трьох років в кращому сценарії, в гіршому від трьох до п'яти. Також суттєвою постала загроза втручання США в конфлікт в тому разі якщо французькі війська дійсно будуть розбиті, що є абсолютно неприйнятним ризиком в теперішній військовій ситуації. Союзники уряду північного В'єтнаму, СРСР та КНР давали зрозуміти, що вони не готові брати на себе такі ризики і не зможуть забезпечити ДРВ та В'єтмінь всім необхідним для перемоги в разі такого сценарію. Після цих перемовин для керівництва ДРВ стало зрозуміло що вони не зможуть досягнути цілі об'єднання країни під своїм керівництвом в ході конференції [3].

Згодом від схожої цілі було змушене відмовитись керівництво Держави В'єтнам на чолі з Бао Даєм. На початку перемовин було досягнуто згоди з делегацією Франції очолювану Жоржом Бідо що територія В'єтнаму не буде розділена. Однак згодом 18 червня 1954 р. у Франції адміністрація Прем'єр-міністра Жозефа Ланьєля була замінена новим урядом П'єр Мендес-Франса і все змінилось. Попередня адміністрація стояла на жорсткій позиції збереження хоча б частини французьких колоніальних володінь, зокрема Держави В'єтнам, яка ще не була повноцінною незалежною державою. Новий уряд на чолі з П'єр Мендес-Франсом обрав інші цілі й дотримувался абсолютно інших позицій. Новий прем'єр – міністр мав тверду антиколоніальну позицію та поставив собі за ціль домогтися миру за будь яку ціну. Він вважав, що єдиним успішним підходом може бути лише виведення всіх французьких військ з території Індокитаю. Щоб підкріпити свої слова він навіть пообіцяв піти у відставку якщо не зможе досягти миру на протязі наступних тридцяти днів [3].

З цього можна зробити важливий висновок які будуть корисні для України щодо ведення перемовин для завершення війни. Він полягає в тому що не варто вести мирні перемовини коли є певна невпевненість щодо союзників та їх позиції. В цьому питанні дуже важливо знайти правильний час. Для обох урядів В'єтнаму, як на півночі так на Півдні це стало великою проблемою.

Західний блок та Франція переймалися поширенням комунізму у східній Азії. Також вони були під впливом від нещодавніх подій в Кореї та в Китаї. В першому випадку для західного блоку все закінчилося незручним статусом кво який фактично повернув ситуацію на Корейському півострові до такого ж стану як перед війною. Це був поганий результат для США та інших країн, які понесли серйозні втрати під час війни. Однак справжньою катастрофою стала перемога комуністів в громадянській війні в Китаї. Це був серйозний геополітичний поворот в холодній війні на користь комуністичного блоку та удар по інтересам провідних західних країн, особливо якщо врахувати, що у західних країн були розвинуті зв'язки з урядом Гоміндану. Також звичайно не на користь Держави В'єтнам зіграла зміна уряду у Франції. Тому уряд південного В'єтнаму підвело те, що його союзники не мали бажання робити зусилля щоб покращити його позицію як на полі бою так і на перемовинах. З одного боку зміна уряду у Франції зробила будь яку спробу змінити становище на полі бою неможливою, а з іншого, жорстка позиція США, делегація якої взагалі відмовилась брати участь у продовженні прямих перемовин серйозно вдарила по реалістичності мирного врегулювання. Американський уряд через недавні поразки не хотів погоджуватись з мирним урегулюванням

при якому комуністи не були б зупинені на території півострову Індокитай. США були готові продовжити та інтенсифікувати свою допомогу Франції в регіоні, але були ще не готові брати повноцінну участь у війні. Тим більше без підтримки союзників у вигляді Великобританії, Австралії, Нової Зеландії які були негативно налаштовані щодо нової ескалації війни у В'єтнамі [4].

З цієї ситуації можна зробити важливий висновок для України. Що в контексті сучасної ситуації в Україні не варто проводити мирні перемовини коли є ризик внутрішніх змін у адміністрації твого головного союзника. Так, скоро у США пройнуть вибори і є ризик зміни політичної позиції, тому важливо уникати в цій ситуації помилки яку адміністрація Держави В'єтнам зробила щодо Франції на конференції.

Для ДРВ ситуація також виникла патова як вже було зазначено раніше. Однак все ж ініціатива була на боці В'єтнію і важко прогнозувати як вона могла розвиватися якщо війна б продовжилась. Як і згадувалось раніше, французькі війська та Франція покинули В'єтнам за результатами війни, але це дозволило західному блоку та Франції обміняти свій вихід на залучення в домовленості Державу В'єтнам, яка ще була частиною колоніальної адміністрації Франції і тільки пізніше, після завершення конференції стане незалежною державою. Керівництву ДРВ по факту прийшлося миритися з тим що їм доведеться підписати мирний договір та йти на поступки з утворенням, яке контролює їх ворог.

Ця ситуація дуже нагадує так звані мінські домовленості. Звичайно існує безліч відмінностей, але є також і дещо спільне. Мова йде про створення однією з сторін конфлікту підконтрольного утворення, яке по факту є частиною країни супротивника. Більше того проглядається активне залучення таких новоутворень в конфлікт. А також виправдання цих дій тим, що це утворення історично не було частиною країни в минулому. Тому і не має прав претендувати на дану територію. Також ми бачимо схожість у використанні новоутворення задля того щоб вплинути на мирний процес і нав'язати свої пункти щодо мирних перемовин. Оскільки саме існування такого утворення вступає в суперечність з намагання установити мир і стабільність в країні, то мирний процес зазнає саботажу та імплементація договору провалюється. Саме таку історичну помилку Демократичної Республіки В'єтнам повторила Україна в 2014 році підписав Мінські домовленості, які ніколи не були в повному обсязі реалізовані на практиці [5]. Так Франція заявила, що ніколи єдиної В'єтнамської держави раніше не існувало, тому колонія Кохінхіна це окреме утворення на основі якого і була створена Державу В'єтнам. Його очолив Бао Дай, колишній формальний монарх за часів повної колоніальної влади Франції в Індокитаї. Це як і випадку з Україною створило передумови для саботажу мирних домовленостей та передумови для нового, ще більш кривавого конфлікту [6].

У підсумку конференції сторони прийшли до деяких домовленостей, які вони планують реалізувати. Серед них були наприклад домовленості про припинення вогню, розділення країни по 17 паралелі, вивід Французьких військ, та призначення проведення загальнонаціональних виборів в країні, по обидва боки демаркаційної лінії. Ці вибори мали вирішити яким буде уряд нового, об'єднаного В'єтнаму. Варто зазначити що це тільки загальні положення, з якими погодилися певні учасники перемовин, однак з деталями щодо їх реалізацій було багато суперечок. Вони стосувались часових рамок коли будуть виведені французькі війська, проведенні вибори, а також як саме вони будуть проведені. Були різні пропозиції, особливо щодо контролю виборчого процесу, зокрема за їх відкритістю та чесністю. Делегації країн комуністичного блоку вимагали щоб їх контролювали місцеві комісії, а інша сторона щоб це відбувалося під егідою Організації Об'єднаних Націй. В кінці кінців сторони прийшли до певної згоди і 20 липня 1954 року були підписані Женевські домовленості, де містилися положення передбачені договором. Однак реалізувати їх так і не вдалось, оскільки адміністрація ДРВ не визнавала, що Міжнародна контрольна комісія має спостерігати за легітимністю виборів [7].

Положення, які були у домовленостях:

- «тимчасова військова демаркаційна лінія», що проходить приблизно вздовж 17-ї паралелі, «з обох боків якої сили двох сторін будуть перегруповані після їх відведення»;
- демілітаризована зона шириною 3 милі (4,8 км) по обидва боки від лінії розмежування;
- сили Французького союзу перегруповуються на південь від лінії, а В'єтнінь – на північ;
- вільне переміщення між зонами протягом трьохсот днів;
- жодна зона не приєднується до жодного військового альянсу чи шукає військового підкріплення;
- створення Міжнародної контрольної комісії, до складу якої входять Канада, Польща та Індія як голови, для спостереження за припиненням вогню;

- вільні загальні вибори шляхом таємного голосування повинні бути проведені в липні 1956 р. під наглядом Міжнародної спостережної комісії (це було зафіксовано лише в невідомій Заключній декларації Конференції 1954 р.) [8].

Після закінчення конференції постало найголовніше питання – як тепер сторони будуть поводити себе в реалізації цих положень. Це ще один урок для України, оскільки можна підписати дійсно ефективний документ який буде відповідати політичним цілям і мати механізми реалізації, але це не гарантує, що він буде реалізований, якщо одна зі сторін буде саботувати виконання положень. Стосовно Женевських угод варто зазначити, що проблеми почались одразу, оскільки Держава В'єтнам відмовилась підписувати угоди, хоча їх дія розповсюджувалась на їхню територію, оскільки вони були залежною від Франції колоніальною країною. Угоди підписали лише ДРВ, Франція, КНР, Велика Британія, СРСР. Сполучені штати також відмовились брати участь у перемовинах щодо В'єтнаму ще раніше, тому вони не підписали договір, що дало можливість вільно діяти в регіоні без будь яких зобов'язань. Пізніше Прем'єр-міністр Держави В'єтнам, яка згодом стане незалежною і буде називатись Республіка В'єтнам, заявив що ніяких механізмів імплементації угод немає і фактично неможливо провести вибори на півночі в умовах тоталітарного режиму.

Американський військовий історик Джон Люїс Гаддіс висловив таку свою думку щодо Женевських угод 1954 року: «вони були складені настільки поспішно та неоднозначно сформульовані, що з точки зору міжнародного права немає сенсу говорити про порушення з будь-якої сторони» [9].

Висновки. В ході дослідження були встановлені основні обставини та фактори які вплинули на хід мирного процесу на Женевській конференції. Після встановлення всіх обставин можна чітко сказати, що мирний процес був провальним з самого початку, оскільки обставини не були на користь мирного урегулювання. На це більше всього вплинули такі фактори як: виснаження обох сторін, зокрема переважаючої на момент перемовин сторони ДРВ та В'єтнію, загострення холодної війни що змусило різні сторони шукати можливість посилення своїх позицій в регіоні та в світі за рахунок В'єтнаму, нездатність обох адміністрацій на В'єтнаму діяти самостійно та надмірна залежність від союзників, провал обох адміністрацій у перемовинах з союзниками щодо досягнення політичних цілей, все це створило негативні передумови щодо встановлення миру. В кінці кінців деякі важливі учасники перемовин, такі як Держава В'єтнам та Сполучені Штати Америки взагалі відмовились від участі в перемовинах на фінальних етапах. Через всі ці фактори та обставини фінальні домовленості вийшли розмиті та неточні, сторони відразу розглядали різні механізми імплементації угод. Також можна запідозрити що деякі учасники не мали ціль реалізувати ці угоди тому свідомо саботувати процес.

Для України досвід В'єтнаму є вкрай актуальним, оскільки на протязі останнього десятиліття Україна зазнає незаконного вторгнення Російської Федерації на свою територію. Так же як і В'єтнам, Україна бореться проти сильнішого супротивника і так само залежна від допомоги своїх союзників, а також зараз сторони ввійшли в фазу довготривалої війни на виснаження. Один з ймовірних сценаріїв розвитку конфлікту – це паритет між силами сторін та встановлення статусу кво з подальшими мирними перемовинами. В цьому плані досвід В'єтнаму на Женевській мирній конференції є ключовим, оскільки існують підстави думати, що мирний процес зазнає тих же проблем що у В'єтнамському конфлікті. Саме тому Україні важливо не припускати помилок сторін у тому конфлікті.

Перспективні напрямки подальшого дослідження. Женевська мирна конференція це лише один з багатьох етапів протистояння в індокитайських війнах. Безумовно це дуже важливий етап з точки зору історичного досвіду для України, оскільки можливий розвиток подій який скоро призведе скоро до схожих процесів. Однак є безліч інших епізодів, етапів війни де можна провести паралелі з сучасною ситуацією в Україні. Тому існує необхідність подальшого вивчення індокитайських війн.

Бібліографічний список/References:

1. Boylan, Kevin; Olivier, Luc (2018). Valley of the Shadow: The Siege of Dien Bien Phu. Oxford: Osprey Press. p. 286
2. Turner, Robert F. (1975). Vietnamese Communism: Its Origins and Development. Hoover Institution Publications. p. 92
3. Logevall, Fredrik (2012). Embers of War: The Fall of an Empire and the Making of America's Vietnam. random House. pp. 549 – 555, 596, 575

4. Ang Cheng Guan (1997). Vietnamese Communists' Relations with China and the Second Indochina War (1956–62). Jefferson, NC: McFarland. p. 11.
5. "Minsk Protocol" (Press release). Organization for Security and Co-operation in Europe. 5 September 2014. Retrieved 9 September 2014. URL: <https://www.osce.org/files/f/documents/a/a/123258.pdf> (in Russian)
6. Philippe Franchini, Les Guerres d'Indochine, vol. I, Pygmalion – Gérard Watelet, Paris, 1988, pp. 399–406
7. Gravel (ed.), Pentagon Papers, Vol. 1, Boston. Beacon Pr. 1975 pp. 279-282.
8. Geneva Agreements 20-21 July 1954" (PDF). United Nations. 1954. Archived (PDF) from the original on 2018-11-10. URL: https://web.archive.org/web/20181110053124/https://peacemaker.un.org/sites/peacemaker.un.org/files/KH-LA-VN_540720_GenevaAgreements.pdf
9. Fadiman, Anne. The Spirit Catches You and You Fall Down. Farrar, Straus and Giroux. 1997. P. 126.

Melehanych H., Skochyliias Y. Features of the historical Experience of Vietnam in the prolonged war of attrition as an example for Ukraine

This article reveals the topic of historical conflicts in the middle of the 20th century and examines their historical experience for use as examples for the present. The conflict in Vietnam at the end of the first Indochina war is taken as an example.

The course and development of international relations in the region and the regional security system in the context of a global conflict such as the Cold War and a regional active conflict such as the first Indo-China war are analyzed.

The article focuses on determining the positions of the parties, the situation on the battlefield, and the process of ending the war through a peace process. Attention is also paid to the peculiarities of such an active conflict as a war of attrition.

Set as the long-running war of attrition and global conflict between two Cold War rivals influenced decision-making for the regional war in Vietnam and the peace process. A comparison is made between the situation in Vietnam as of the summer of 1954, when peace negotiations were held at the Geneva Congress, and the current situation in Ukraine. During the research, the main circumstances and factors that influenced the course of the peace process at the Geneva Conference were established

This study is devoted to the prerequisites that contributed to the start of the second Indochinese war and asks the question why the end of the first Indochinese war did not lead to the solution of the urgent military and political problems of Vietnam, despite significant military achievements and the superiority of one of the sides.

The article expresses the opinion that the main source of contradictions that will lead to the emergence of a new crisis are the decisions of the Geneva Peace Conference of 1954 and the relevant treaties that were adopted during it. Therefore, the research focuses on studying all the circumstances that influenced the formation of the agreements that were adopted. Parallels with Ukraine are also actively drawn and historical lessons that could be useful to Ukraine in a similar conflict today are determined.

Keywords: *war of attrition, Vietnam, peace negotiations, Cold War, Geneva Conference*